

Sygn. akt I ACz 9/14

POSTANOWIENIE

Dnia 14 lutego 2014 r.

Sąd Apelacyjny w Rzeszowie I Wydział Cywilny w składzie następującym:

Przewodniczący: **SSA Marek Klimczak (spr.)**

Sędziowie: **SA Kazimierz Rusin**

SA Dariusz Mazurek

po rozpoznaniu w dniu 14 lutego 2014 r. na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa **Centrum Handlowego (...) J. K., W. (...) Spółki Jawnej z siedzibą w P.**

przeciwko **(...) Spółce z o.o. z siedzibą w P.**

o zapłatę

na skutek zażalenia powoda

na postanowienie Sądu Okręgowego w Rzeszowie VI Wydziału Gospodarczego z dnia 25 listopada 2013 r. sygn. akt IV Gc 146/13 w przedmiocie wniosku powoda o zasądzenie kosztów postępowania zabezpieczającego

p o s t a n a w i a:

z m i e n i ć zaskarżone postanowienie w punkcie 2 poprzez zasądzenie od pozwanego (...) Spółki z o.o. z/s w P. na rzecz powoda Centrum Handlowego (...) J. K., (...) z/s w P. kwotę 1800 zł (tysiąc osiemset złotych) tytułem kosztów zastępstwa prawnego w postępowaniu zabezpieczającym.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 25 listopada 2013 r. (sygn. akt I GC 146/13) Sąd Okręgowy w Rzeszowie VI Wydział Gospodarczy zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 6083,80 zł tytułem kosztów postępowania zabezpieczającego, oddalając wniosek w pozostałej części co do kosztów zastępstwa procesowego (k. 212). W uzasadnieniu powołał się na art. 745 § 1 k.p.c., uznając, że wniosek co do kosztów zastępstwa procesowego nie został przez powoda uzasadniony, gdyż pomimo wezwania, powód nie podał czy i kiedy uprawomocniło się postanowienie dotyczące kosztów zastępstwa procesowego z dnia 19 kwietnia 2013r.

Zażalenie na powyższe postanowienie wniósł powód (k. 217). Wniósł o zmianę pkt 2 postanowienia Sądu Okręgowego poprzez zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kwoty 1800 zł tytułem kosztów zastępstwa prawnego w postępowaniu zabezpieczającym. Uzasadniając swoje stanowisko powód wskazał, że rozstrzygnięcie o kosztach wykonania zabezpieczenia wydaje sąd, tym samym powód udowodnił wnioskowi o przyznanie kosztów zastępstwa prawnego.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Zażalenie powoda zasługiwało na uwzględnienie.

Według przepisu art. 745 § 1 k.p.c., o kosztach postępowania zabezpieczającego sąd rozstrzyga w orzeczeniu kończącym postępowanie w sprawie, a o kosztach postępowania zabezpieczającego później powstałych rozstrzyga na wniosek strony sąd, który udzielił zabezpieczenia.

Trafnie zarzuca skarżący, iż u podstaw zaskarżonego rozstrzygnięcia legło błędne założenie, iż komornik jest uprawniony do rozstrzygania o kosztach zastępstwa procesowego pełnomocnika w postępowaniu zabezpieczającym.

W piśmiennictwie wyrażono pogląd, który Sąd Apelacyjny w niniejszym składzie podziela, że komornik w postępowaniu zabezpieczającym pełni wyłącznie funkcje pomocnicze (techniczne), polegające na wykonaniu postanowienia sądu. Tym samym jest on władny co najwyżej ustalić koszty „wykonania zabezpieczenia”, które można utożsamiać wyłącznie z kosztami należnymi komornikowi, tj. opłatą oraz wydatkami. Natomiast ustalenie poniesionych przez stronę w postępowaniu zabezpieczającym kosztów należy wyłącznie do sądu udzielającego zabezpieczenia.

Za powyższym stanowiskiem przemawia treść art. 745 § 1 k.p.c. Zwrot ten nie może być rozumiany inaczej, jak przekazanie do wyłącznej kompetencji sądu ustalenia zasady odpowiedzialności za koszty postępowania zabezpieczającego oraz ustalenia ich wysokości, w kontekście zasady kosztów niezbędnych i celowych do dochodzenia praw i celowej obrony. Przyjęcie tezy, że komornik ustala wysokość należnego stronie zwrotu poniesionych przez nią kosztów, w tym wynagrodzenia reprezentującego stronę pełnomocnika, a sąd „rozstrzyga”, która ze stron ma to wynagrodzenie ponieść, pozostaje w sprzeczności z istotą rozstrzygnięcia o kosztach postępowania. Przy takim założeniu nie sposób twierdzić, że to sąd rozstrzygnął o kosztach, skoro rozstrzygnięcie o zasadzie kosztów niezbędnych i celowych w istocie zostało wydane przez komornika, który ustalił wysokość poniesionych przez stronę kosztów, w tym wynagrodzenia reprezentującego stronę pełnomocnika. W takim wypadku sąd, przy rozstrzygnięciu o kosztach, nie miałby możliwości weryfikacji wysokości ustalonych przez komornika kosztów.

Uprawnienie do ustalenia zwrotu wynagrodzenia pełnomocnika reprezentującego stronę w postępowaniu zabezpieczającym nie może wynikać także z treści art. 770 k.p.c., zgodnie z którym dłużnik powinien zwrócić wierzycielowi koszty niezbędne do celowego przeprowadzenia egzekucji. Zakres stosowania przez komornika przepisów o postępowaniu egzekucyjnym został wyznaczony w art. 743 § 1 k.p.c. Zgodnie z tym przepisem, jeśli postanowienie o udzieleniu zabezpieczenia podlega wykonaniu w drodze egzekucji, do wykonania zabezpieczenia stosuje się odpowiednio przepisy o postępowaniu egzekucyjnym. Ustalenia zakresu odpowiedniego stosowania przepisów o postępowaniu egzekucyjnym do wykonania postanowienia o udzieleniu zabezpieczenia należy dokonywać przez pryzmat charakteru postępowania oraz roli komornika w tym postępowaniu. Przy takim oznaczeniu zakresu stosowania przepisów o postępowaniu egzekucyjnym, komornik nie jest uprawniony do ustalania wysokości kosztów poniesionych przez stronę w postępowaniu w przedmiocie wykonania zabezpieczenia, w tym wynagrodzenia pełnomocnika strony, ponieważ czynność ta nie służy wykonaniu zabezpieczenia. Nadto art. 770 k.p.c. przyznaje komornikowi kompetencje do rozstrzygnięcia o kosztach tylko takiego postępowania, którego prowadzenie do niego należy. Przez prowadzenie postępowania należy rozumieć wykonywanie funkcji głównego organu postępowania, a nie organu pomocniczego. Komornik w postępowaniu zabezpieczającym, jak wskazano powyżej, jest organem pomocniczym, który to postępowanie jedynie prowadzi, w związku z czym brak jest podstaw do tego, by ustalał on koszty poniesione przez stronę w postępowaniu zabezpieczającym.

W świetle powyższego uznać należało, że brak prawomocnego postanowienia komornika, ustalającego wysokość kosztów postępowania zabezpieczającego, nie stanowił przeszkody do wydania rozstrzygnięcia w przedmiocie kosztów pełnomocnika w postępowaniu zabezpieczającym.

W niniejszej sprawie powód wystąpił z wnioskiem o dokonanie zabezpieczenia na podstawie nakazu zapłaty z dnia 10 kwietnia 2013 roku, sygn. akt: VI GNc 158/13. W tym czasie komornik na wniosek wierzyciela podejmował czynności w celu zabezpieczenia roszczenia. W świetle powyższego uzasadnione jest przyznanie pełnomocnikowi powoda wynagrodzenia za czynności podjęte w celu zabezpieczenia roszczenia, wynikającego z w/w nakazu zapłaty.

W świetle powyższego Sąd Apelacyjny uznał, iż w sprawie zachodziły podstawy do uwzględnienia wniosku powoda o zasądzenie na jego rzecz zwrotu kosztów zastępstwa prawnego w postępowaniu zabezpieczającym stosownie do treści art. 745 § 1 k.p.c.

Regulujące wysokość należnego powodowi wynagrodzenia rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz.U. Nr 163, poz. 1349), nie określa wysokości wynagrodzenia za prowadzenie sprawy w postępowaniu zabezpieczającym. W takim też wypadku, zgodnie z treścią § 5 w/w rozporządzenia, wysokość stawek minimalnych ustala się, przyjmując za podstawę stawkę w sprawach o najbardziej zbliżonym rodzaju. W niniejszej sprawie najbardziej zbliżone są stawki za prowadzenie spraw egzekucyjnych, co uzasadnia odpowiednie zastosowanie stawek minimalnych, przewidzianych w § 10 ust. 1 pkt 7 w/w rozporządzenia, tj. 25% stawki minimalnej - za prowadzenie spraw egzekucyjnych innego rodzaju niż egzekucja z nieruchomości.

Powód wnioskował o zabezpieczenie należności głównej w wysokości 201 407,57 zł wraz z odsetkami ustawowymi i kosztami procesu w wysokości 9725,00 zł. W tych okolicznościach należne skarżącemu wynagrodzenie za prowadzenie postępowania zabezpieczającego powinno wynosić 1800,00 zł, tj. 25% ze stawki minimalnej, określonej w § 6 pkt 6 w/w rozporządzenia (7200,00 zł).

Mając na uwadze powyższe Sąd Apelacyjny zmienił zaskarżone postanowienie, na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c., w sposób opisany w sentencji.